

Nieuwsbrief KKM Lambertus

Uitgave februari 2022.

We zijn weer begonnen!

Nu de horeca haar deuren weer heeft mogen openen, is ons verenigingslokaal in de Wieëtsjaf ook weer toegankelijk voor onze repetities. Nog steeds met een controle op een geldige QR-code mogen de zangers weer plaatsnemen. En onze vaste dirigent Wim Schepers staat ook weer voor zijn koor, het ging bij hem toch weer kriebelen om de draad weer op te pakken. Eerst voorzichtig beginnen met 5 kwartier, maar na de eerste vrijdag geeft hij vol vertrouwen aan dat de volgende repetities een half uur langer mogen duren. Want we starten met frisse moed aan een nieuw jaar met nieuw uitdagingen. En daar horen naast bestaand repertoire ook nieuwe nummers bij. Waaronder een prachtig lied met de titel 'The impossible dream', met een partituur van maar liefst elf pagina's. Als die nog maar in onze zangersmap passen. Hij speelt een deel even voor op piano. Dat belooft wat als we dit met het volle koor gaan uitvoeren.

Wim begint met het vertrouwde nummer 'Welcome Voice' om er even lekker in te komen. Je hoort al meteen na de eerste noten het volle geluid van ons koor, alle partijen waren goed bezet. Wat heerlijk om je collega's weer vierstemmig te horen.

De terugkeer van Wim betekent dat de activiteiten van zijn vervanger Paul Voncken voor nu ophoudt. Maar door de goede klik met het koor wil het Bestuur graag met Paul in gesprek over een of andere vorm van samenwerking in de toekomst.

Repeteren, ventileren en CO₂ meten

Is de ventilatie van de Wieëtsjaf wel toereikend om in de Corona periode met veel zangers te repeteren? In zo'n geval is de (mechanische) ventilatie van groot belang. De noodzakelijke ventilatiecapaciteit is dan afhankelijk van het aantal aanwezige zangers en het volume van de zaal.

De mechanische ventilatie in de zaal van de Wieëtsjaf bestaat uit 2 afzonderlijke, niet aan elkaar gekoppelde installaties: de inblaas en de afzuig. Dat betekent dus ook dat er geen recirculatie oftewel hergebruik van binnenlucht wordt toegepast. Dat is prima!

De inblaaskoker bevindt zich op de bijgevoegde foto aan de linkerkant van de zaal. De inblaas is traploos regelbaar tot een maximale capaciteit gelijk aan 5 keer het zaalvolume per uur (volgens opgave van de verhuurder). De ingeblazen lucht is zogeheten onbehandelde en ongeconditioneerde buitenlucht. Dus wat vochtigheidsgraad en temperatuur betreft gelijk aan de op dat ogenblik heersende buitenlucht omstandigheden. Normaliter wordt de inblaas in z'n laagste stand bedreven.

De zaal wordt door middel van warmwaterradiatoren verwarmd. Bij een (sterk) verhoogde inblaas is de capaciteit van de verwarming waarschijnlijk niet toereikend om de zaal in voldoende mate te verwarmen.

De afzuigopeningen bevinden zich in de rechtermuur en de afgezogen lucht wordt naar buiten afgevoerd. Ook de afzuig is traploos regelbaar. Er kan op het dak geen 'kortsluiting' ontstaan tussen de uitgeblazen en aangezogen lucht. Immers, buiten is de afstand tussen aanzuig en afblaas circa 20 meter.

Een veel toegepaste indirecte graadmeter voor de doeltreffendheid van de ventilatie is het meten van de uitgedemde CO₂ (koolstofdioxide) in de lucht.

De 'natuurlijke achtergrondconcentratie' van CO₂ in lucht bedraagt in 2022 zo'n 414 ppm. In 1975 was die nog gelijk aan 330 ppm. Die stijging is enorm en de oorzaak is inmiddels welbekend; het gebruik van fossiele brandstoffen en ontbossing. Ter verduidelijking; ppm is een concentratie aanduiding en betekent parts per million (delen per miljoen) uitgedrukt in massa eenheden.

Sinds vrijdag 28 januari wordt tijdens elke koorrepetitie van Lambertus continu de CO₂ concentratie gemeten. Het bestuur heeft daartoe een eigen CO₂ meter aangeschaft. Waarom? Zoals reeds aangegeven, het meten van CO₂ is een manier om de ventilatie in de gaten te houden. Als met 'n repetitie wordt begonnen en de ruimte is goed geventileerd dan is de aanvangsconcentratie bijvoorbeeld 450 ppm.

Zonder ventilatie zou de CO₂ concentratie gestaag toenemen.

Daarentegen met een optimale ventilatie stijgt de CO₂ concentratie niet. In de dagelijkse praktijk blijkt dit lastig, zo niet onmogelijk te zijn. Om dat te realiseren, is 'n uitgebreide en dus (zeer) dure installatie nodig. Ga er maar vanuit dat tijdens 'n repetitie de CO₂ concentratie zal oplopen.

Welke stijging is nog verantwoord? Daar is geen eenduidig antwoord op te geven. Dat is onder andere afhankelijk van het gebruik. Een paar voorbeelden van strenge eisen. In scholen geldt dat voor optimale leerprestaties de CO₂ concentratie de 800 ppm niet mag overschrijden. Volgens het Bouwbesluit 2012, waar het RIVM vaak naar verwijst, is 1200 ppm de te hanteren bovengrens. De gebruikte meter gaat boven deze waarde dan ook in rood knipperen als waarschuwing. Daarentegen adviseert de Cultuurconnectie om tijdens het repeteren een maximum aan te houden van 800 ppm.

Op vrijdag 28 januari bleef de CO₂ concentratie, na afloop van een 5 kwartier durende repetitie met 25 zangers, onder de 700 ppm. Uitstekend dus. Daarbij stond de ventilatie op halve kracht ingesteld. Als we dit kunnen handhaven dan voldoen we ruimschoots aan de Corona ventilatie eisen en kunnen we met een gerust hart blijven zingen.

Muziek en melk in het bloed

Toen Wim Winckels in september 2019 als nieuweling aansloot bij onze eerste tenoren, viel ons al op dat hij geen groentje meer was. Zonder enige introductie of ondersteuning zong hij al snel mee, hij kon noten lezen en had ons repertoire snel onder de knie. “Ik ben dit jaar 50 jaar lid van mannenkoor CMK 1921 in Chevremont. En ik ben ooit begonnen in een kinderkoor.” Daarbij heeft hij ook zanglessen gehad van Ton Thissen en Louise Deal. Dat verklaart natuurlijk alles.

Wim kwam als broekje van 20 bij het CMK en heeft daar gezongen tot 2015. Hij organiseerde daar jarenlang een succesvolle lotto en vervulde daar zelfs de rol van orde-commissaris, een moeilijke taak om het hele koor in het gareel te krijgen voor een optreden. “Maar door wat wrevel op organisatorisch gebied ben ik daar gestopt met zingen, al ben ik wel altijd lid gebleven. Je komt zingen voor je ontspanning, niet om spanning te ervaren.” Wim zingt het liefste zo hoog mogelijk, vandaar zijn keuze voor de eerste tenoren. Ook was hij vanaf zijn tiende al actief met het spelen van de viool. Dat resulteerde in een lidmaatschap bij het KSO als jeugdlid. Na zijn militaire dienstplicht ging hij aan het werk als zelfstandig ondernemer, en dan heb je geen tijd meer om nog veel met de viool te oefenen. Vandaar zijn aanmelding bij een mannenkoor om wel actief te blijven in de muziek. Hij ging in de wijk Chevremont overigens aan de slag als melkboer. “Vroeger verkocht je je melkproducten aan de deur, ik had toen wel 350 klanten die ik twee keer per week aandeed.” Zijn opa en twee ooms hadden ook voor dit beroep gekozen, dus melk zat hem in het bloed.

Toen Wim op zijn 65ste met pensioen ging, besloot hij zich weer aan te melden bij het KSO. Het is net als met fietsen, viool spelen verleer je niet. Repetities vinden plaats op de maandagavond in het Flexiforum, dus paste het CMK op dezelfde avond ook al niet meer. Na een inactieve periode door corona had het KSO in oktober weer zijn eerste uitvoering,

maar nu met een gesplitst orkest vanwege de 1,5 meter maatregel. Eerst een concert met de strijkers en daarna de blazers. Heel apart maar wel geslaagd. Helaas kon hun traditionele Nieuwjaarsconcert in het Kerkraadse PLT-theater geen doorgang vinden vanwege de lockdown. En hun carnavalsconcert is vooralsnog verschoven naar Halfvasten.

Op een geven moment miste Wim toch het zingen, dus besloot hij zijn zanghobby nieuw leven in te blazen bij ons koor. Overigens heeft Wim in het verleden ook nog gezongen bij het Slavisch Byzantijns koor Sobornost uit Kerkrade, kamerkoor Concertato en Cantus ex Corde, beiden uit Landgraaf.

In januari 2021, nog voordat de vaccinaties goed op gang kwamen, liepen Wim en zijn huidige partner Jeanette met nog drie familieleden corona op, gelukkig met maar milde klachten en zonder nadelige gezondheidseffecten. Dat was toch wel even schrikken, want Wim is toch al geen type om stil te zitten, hij had overdag geen tijd voor een interview voor dit artikel. “ik werk nog als merchandiser bij Albert Hein, ik verzorg de promotiematerialen in een aantal AH-winkels in Zuid-Limburg. En daarnaast help ik ook

nog mijn dochter Veronique op de vrijdagmiddag en elke derde zaterdag. Zij runt nu de winkel die ik in 2000 begonnen ben in Parc Imstenrade.” Overigens grappig om te vermelden dat Jeanette Roumen in een ver verleden nog solo heeft gezongen samen met Paul Jedamzik. Haar is de zangwereld ook niet vreemd. Alsof dat nog niet genoeg is, verplaatst Wim ook nog op afroep auto’s op verzoek van een leasemaatschappij of ANWB, echt leuk om tussendoor te doen.

In het verleden heeft het KSO overigens uitvoeringen verzorgd samen met een aantal koren waaronder ook ons koor. In de zomer van dit jaar is tijdens een concert voor het WMC weer een gezamenlijk optreden gepland. Nu komt natuurlijk de hamvraag: sluit Wim dan bij ons koor aan of hanteert hij de viool bij het KSO? “Dan zal ik toch voor de viool kiezen,” geeft hij aan, “maar misschien kan ik wel tussendoor wisselen, want onze zwarte smoking is toch hetzelfde.” Tot slot geeft Wim aan dat hij tot nu toe nog niet officieel als lid is ‘geballoteerd’, is aangenomen en

geaccepteerd als volwaardig lid binnen de vereniging. Dat komt natuurlijk door het uitvallen van alle jaarvergaderingen tijdens corona, maar dat halen we zeker nog een keer in.

Concertvideo KKM St. Lambertus

Ditmaal een video van enkele operastukken samen met het KSO in september 2012. Plaats van handeling: in de buitenlucht, op de binnenplaats van kasteel Ehrenstein. Gelukkig met goed weer. Een mooi voorbeeld van onze samenwerking uit het verleden. Indien u meteen het koor wilt horen, scroll dan verder naar 3 min. 50 sec. Link: <https://www.youtube.com/watch?v=1bBUDfyQlpA>

Video carnavalssjlajer

Hoe onvoorstelbaar ook, het ziet ernaar uit dat dit jaar de carnaval voor de tweede keer niet doorgaat. Dat wil zeggen, geen officiële bijeenkomsten, optochten en optredens. De cafés zullen wel open zijn en misschien staat er ook nog een buitentap, maar de instanties worstelen nog met de 1,5 meter, mondkapjes en vaste zitplaatsen. Daarom als troost een nieuwe sjlajer van Kerkraadse bodem, van het voor ons bekende zangtrio Wiesse Sjwaam met het liedje 'Woa zint dieng hoare hin!?'

Link: [Wiesse Sjwaam - Woa zint dieng hoare hin!? - YouTube](#)

De herkomst

Graag houden wij u op de hoogte van onze projecten en activiteiten en ander koornieuws door middel van deze nieuwsbrief. Redactionele stukjes zijn o.a. geschreven door onze PR functionaris Ger Huijten e-mail pr@kkm-lambertus.nl
Suggesties en opbouwende kritiek graag naar zijn e-mail adres. Opmerkingen over de site en de ontvangst hiervan naar w.vanderputten@home.nl
Foto's en of andere gegevens zijn o.a. beschikbaar gesteld door de leden van KKM